

ທຣາງຊຸ່ນຊຸ່ນ ແກງປຸງໂຕ

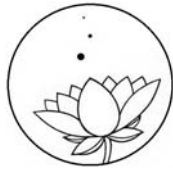
ທຣາງຊຸ່ນຊຸ່ນ ດູ່ອາບປັດທາງຊຸ່ນຊຸ່ນ

ແນະທາງວິປັດສາຍ

หลวงปู่หล้า ตอบปัญหาธรรมะ

“แนะทางวิปัสสนา”

หลวงปู่หล้า เขมปตฺโต

หนังสือจัดพิมพ์โดยมูลนิธิสัมมาอาชีวะ

ข้อมูลบรรณานุกรม

หลวงปู่หล้า เขมปตฺโต. หลวงปู่หล้า ตอบปัญหาธรรมะ – แนะนำทางวิปัสสนา.

ชลบุรี: สัมมาอาชีวะ, 2556. จำนวน 21 หน้า, หมวดหมู่หนังสือ 294.3

จัดพิมพ์ขึ้นเพื่อแจกฟรีเป็นธรรมทาน

หากผู้ใดต้องการหนังสือเล่มนี้ในรูปแบบอิเล็กทรอนิกส์

สามารถดาวน์โหลดได้ที่ www.summacheeva.org

พิมพ์เนื้อหาโดย น.ส.วัชรภรณ์ ไหมทอง และ น.ส.ละอองดาว ด้วงแก้ว

ขอสงวนสิทธิ์ในการคัดลอกข้อความทั้งหมดหรือตอนใดตอนหนึ่งไปทำการพิมพ์
เพื่อจำหน่ายหรือมีผลตอบแทน หากผู้ใดประสงค์พิมพ์เผยแพร่เป็นทาน
กรุณาพิมพ์ได้โดยไม่ต้องขออนุญาตแต่อย่างใด

คำชี้แจงมูลนิธิสมาอาชีวะ

ในปี พ.ศ. 2556 นี้ มูลนิธิสมาอาชีวะ มีความตั้งใจจะจัดพิมพ์หนังสือ
ธรรมะเล่มเล็ก ๆ ที่มีเนื้อหาดีชิ้นสักชุดหนึ่ง จึงได้ทำการค้นหาว่ามีหนังสือ
ธรรมะของพระอาจารย์ผู้ทรงธรรมท่านใดบ้าง ที่อนุญาตให้จัดพิมพ์ได้โดยไม่
สงวนลิขสิทธิ์ ก็พอดีได้มาพบหนังสือธรรมะของท่านหลวงปู่หล้า เขมปัตโต เข้า

หลวงปู่หล้า เขมปัตโต (14 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2454 – 19 มกราคม พ.ศ. 2539)
แห่งวัดบรรพตคีรี (วัดภูจ้อก) บ้านแวง ตำบลหนองสูงใต้ อำเภอคำชะอี
จังหวัดมุกดาหาร ท่านเป็นพระนักกรรมฐาน สายหลวงปู่มั่น ภูริทตฺโต

หนังสือเล่มนี้ เป็นหนังสือที่นำเนื้อหาจากหนังสือฉบับเต็มชื่อเรื่อง
“หลวงปู่หล้า เขมปัตโต ตอบปัญหาธรรมะ” ซึ่งจัดทำขึ้นโดยคณะศิษย์ของ
หลวงปู่หล้า เป็นการรวบรวมการตอบคำถามทางจดหมาย ที่หลวงปู่ตอบ
ให้กับญาติโยมที่มีข้อข้องใจสอบถามเข้ามา ในการจัดพิมพ์ฉบับเต็มนี้ ทาง
คณะผู้จัดทำได้ตัดทอนบางส่วนที่ไม่จำเป็น เช่น หัวและท้ายจดหมาย รวมถึง
ชื่อบุคคลออก คงเหลือไว้แต่ส่วนที่เป็นเนื้อหาทางธรรมเท่านั้น และมีความ
ตั้งใจที่จะพิมพ์เป็นเนื้อความต่อเนื่องกัน โดยไม่มีหัวเรื่องและสารบัญ

ในการพิมพ์ครั้งนี้ มูลนิธิสมาอาชีวะ ได้นำเนื้อหาบางส่วนจากฉบับเต็มมา
จัดเรียงใหม่ แล้วแบ่งเป็นเล่มเล็ก ๆ ตามลักษณะคำถาม เพื่อให้สะดวกกับการ
อ่านและการพกพา ให้ชื่อชุดว่า “หลวงปู่หล้า ตอบปัญหาธรรมะ” โดยในเล่มนี้จะ
เป็นการตอบปัญหาของหลวงปู่หล้า เกี่ยวกับการปฏิบัติวิปัสสนา จึงให้ชื่อว่า
“แนะทางวิปัสสนา” ทางมูลนิธิหวังว่าเนื้อหาของหนังสือเล่มนี้ จะมอบความ
เพลินเพลินทางธรรม ให้แสงสว่างทางปัญญาแก่ท่านผู้อ่านได้เป็นอย่างดี และ
ขออนุโมทนาบุญ แก่ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกท่านไว้ ณ ที่นี้ด้วย

มูลนิธิสมาอาชีวะ

คำนำธรรมมาพาให้ชวนคิด

พระธรรมคำสอนของพระพุทธศาสนาไม่ล้ำสมัย แต่ผู้วิจัยพิจารณาไม่
อยู่ระดับเดียวกัน ก็จำเป็นจำไปจะตีพระคุณค่าสูงต่ำลุ่มดอน ต่างกันไปตาม
อิสระเสรีของเจ้าตัว ตามวาสนาบารมีที่สร้างมาแต่ปุเรชาติปางก่อน ไม่เสมอ
กัน ปุพเพกตปุญญตา ด้านปัญญาอันเป็นนายหน้าของศีลและสมาธิอันเป็น
พละพลังอันทรงบัลลังก์ในปัจจุบัน แข็งแกร่งไม่เสมอกัน จึงกลายเป็นพรรค
เป็นพวกแห่งความเห็นไปซะแล้ว แต่ก็ต้องอาศัยความเมตตาปราณี สามัคคี
สมานมิตรสมานฉันท์กันกลมเกลียวไว้ เพราะเราคนเดียวเป็นโลกมนุษย์
ไม่ได้ เราคนเดียวเป็นประเทศไม่ได้ เราคนเดียวเป็นพระนครหลวงไม่ได้
เป็นภาค จังหวัด อำเภอ ตำบล หมู่บ้าน ครอบครัว กระทรวงนั้นกระทรวงนี้
ไม่ได้ และฝ่ายนานาศาสนา แม้พระพุทธศาสนาอันเป็นจอมพลของศาสนาที่
เรียกว่าอริยะสัจจะศาสนาเล่า ก็ต้องอาศัยพรรคอีกจะเว้นไม่ได้ แม้ฝั่งและ
ปลวกซึ่งเป็นสัตว์เล็ก ๆ มันยังควบคุมกันอยู่ได้เป็นพวก ๆ ตามกรรมและผล
ของกรรมไครมัน เพราะกรรมและผลของกรรมย่อมจำแนกสัตว์ให้ดีและเลว
ต่างกันเป็นพวก ๆ เป็นบุคคล (พระพุทธศาสนายืนยันแข็งแกร่ง) การยืนยัน
ตามอริยะสัจจะธรรมไม่เป็นอุปาทานเลย

พระหล้า เขมปตโต

คำถาม

หลวงปู่เจ้าคะ ขอเรียนถามข้อสงสัยในสมาธิ พอจิตดิฉันเข้าสู่ภวังค์จะรู้สึกเหมือนร่างกายหล่นจากที่สูงๆ มากลึกลงประมาณ คืออะไรเจ้าคะ ดิฉันควรจะทำอย่างไร แต่มิได้เป็นบ่อนะเจ้าคะ นานๆ ถึงจะเป็น ทำให้ดิฉันสงสัยว่ามันคืออะไร กราบขอหลวงปู่ช่วยให้ความกระจ่างแก่ผู้ด้อยความรู้ด้วยเจ้าคะ

คำตอบ

เรื่องภวานานี้เป็นของดีแล้ว เพราะมีความปีติ และพอใจในธรรมที่ปรากฏ เป็นอย่างนั้นด้วยอำนาจของปีติธรรม นักภวานาก็ต้องเจออย่างนั้น บางที่ปรากฏว่า เหาะเหินเดินอากาศ หรือเดินจงกรมในอากาศ หรือขัดสมาธิกลางอากาศ หรือพลิกคว่ำพลิกหงายในอากาศ เป็นการแสดงปาฏิหาริย์ไปในตัวก็มี สารพัดจะเป็นไป แต่เมื่อหมดกำลังก็ถอนออกมา เมื่อถอนออกมาแล้วจงพิจารณาว่า ธรรมอันละเอียดถึงเพียงนี้ก็ยังอยู่ใต้อำนาจอนิจจังความไม่เที่ยง ขอให้โน้มลงอย่างนั้น อย่าสำคัญว่าเป็นตัวตน เรา เขา สัตว์ บุคคลใดๆ ทั้งสิ้น เมื่อไม่สำคัญในส่วนนี้ จิตก็สูงขึ้นไป กว่าเดิมอีกในตัวแล้ว จงพยายามทำบ่อยๆ เทอญ และอีกประการหนึ่ง ให้พิจารณาเห็นอนิจจังพร้อมกับลมออกเข้า พร้อมทั้งเห็นทุกข์เห็นสิ่งที่ไม่ใช่ตัวตนกลมกลืนกันในขณะเดียว ไม่มีอันใดก่อน ไม่มีอันใดหลัง พร้อมกับลมเข้าออก แม้ศีล สมาธิ ปัญญา ที่เรียกว่าไตรสิกขาก็รวมพลกันอยู่ ณ ที่นั้นเอง จะบัญญัติหรือไม่บัญญัติก็เป็นจริงอยู่อย่างนั้นเอง เมื่อเห็นชัดในส่วนนี้ พร้อมทั้งชำนาญและเห็นเนื่องๆ อยู่ ความระอาในวิภวภูสงสารที่เคยหลงมาแล้วก็จะรู้ตามเป็นจริง จะได้ไม่ทะเยอทะยานในโลกทั้งปวง เพราะโลกทั้งปวงมีแต่เกิดขึ้นและแปรดับ และมีทุกข์ ไม่ใช่ตัวตนดังที่วามานั้น จะได้สิ้นความสงสัยในปัญหาของเจ้าตัวที่เคยสร้างขึ้น จะแก้ไม่ยาก โลกคืออะไร... วัตถุภายนอกคืออะไร... ที่สร้างขึ้นด้วย ดิน น้ำ ไฟ ลม กิเลส หรือความนึกคิดแห่ง สุข ทุกข์ อุเบกขา กิเลส เกิดขึ้นแล้วก็แปรปรวนและดับไปเสมอเหมือนกันทั้งนั้น เมื่อ

ลูกไม้ของโลกมีเพียงเท่านั้นแล้ว เราก็ไม่มีหนทางจะไปสงสัยอะไรอีก มีแต่รู้ตามเป็นจริง ปฏิบัติตามเป็นจริง พ้นจากความสงสัยตามเป็นจริง เท่านั้น ความดีใจเสียใจในโลกทั้งปวงก็ห้ามเบรคลง ปัญญาที่เกิดขึ้นเหนือความหลงของตนไปซะ เรียกว่ารู้เท่าทุกข์ รู้เท่าสังขารแล้ว จิตก็โอนไปเอนไปโน้มไปในพระนิพพาน คั่นกลับความหลงของเจ้าตัวแบบเย็นๆ เท่านั้นเอง

ด้วยเดชพระพุทธานุภาพ พวกเราทั้งหลาย จงรู้ตามเป็นจริงในสังขารทั้งปวง พร้อมกับลมออกเข้าในปัจจุบัน ยิ่งๆ ขึ้นไปในปัจจุบัน หลุดพ้นจากความหลงในปัจจุบัน ตามเป็นจริงอยู่ทุกเมื่อเทอญ ปัญหาของกรรมะแท้ไม่มาก ที่มันมากวนเวียนก็เพราะกิเลสของเราทรงพระอำนาจ เมื่อพระปัญญาทรงพระอำนาจแล้ว พร้อมทั้งสติสัมปยุตกันอยู่ ความสงสัยของเราก็หายไปไม่ขบถคืนเลย จะว่ารู้แจ้งโลกก็ได้ จะว่ารู้แจ้งสังขารก็ได้ จะว่ารู้ทันความหลงของเจ้าตัวก็ได้ ความหลงเจ้าตัวก็หมดประตู จะชี้ข้างสุขทุกข์หรือมาจากประตูไหน จึงขอจบย่อเพียงนี้...

๐๐๐๐๐๐๐๐

คำถาม

ลูกกราบองค์หลวงปู่ เมื่อทำสมาธิแล้วจะทำจิตให้นิ่งอันเดียวนี้ช่างยากเหลือเกิน เป็นเพราะลูกมีบาปไซ้ใหม่คะ กราบองค์หลวงปู่กรุณาแนะนำด้วยเจ้าคะ

คำตอบ

เรื่องภาวนา เราจะให้มันนิ่งอยู่หน้าเดียว ดิ่งในเป้าที่เราเพ่งอยู่ มันก็ยอมเป็นไปไม่ได้ เพราะสมาธิทั้งหลายอยู่ที่อำนาจอนิจจังอันละเอียด เมื่อหมดกำลังก็ถอนออกมา มันจะถอนออกมาก็ช่างมัน เราต้องสังเกตว่า ออกมาแล้วอย่างนี้มี กามวิตก ความตริในทางกามหรือไม่ มีพยาบาทวิตก ความตริในทางพยาบาทหรือไม่ มีวิหิงสาวิตก ความตริในทางเบียดเบียนหรือไม่ ถ้าไม่มีกรรม 3 ประการนี้

รบกวนจิตใจเรา ก็ปล่อยให้จิตใจนั้นอยู่ตามสบายนั้นเถิด มีการมีงานก็ทำไปไม่มีโทษ เพราะเรามีสติอยู่กับตัว ไม่ใช่จะตันซี้ตันเยี้ยวมัน ไม่ให้มันไปทางไหน มันนึกไปทางดีแล้วก็ปล่อยมัน ไม่มีโทษ แม้การงานที่ถูกต้อง เว้นจากฆ่าสัตว์, ลักทรัพย์, ประพฤติผิดในกาม เรียกว่าการงานชอบ เราก็ต้องปล่อยมันให้มันทำตามสะดวกของมัน ส่วนสัมมาวาจาเล่า มันไม่พูดเท็จ, ไม่พูดส่อเสียด, ไม่พูดคำหยาบคาย, ไม่พูดเพื่อเจ้า เราก็ต้องปล่อยให้มันพูดซิ ส่วนด้านจิตใจอีก ไม่โลภอยากได้ของผู้อื่นมาเป็นของตน, ไม่พยายามปองร้ายผู้อื่น, เห็นชอบตามทำนองคลองธรรม คือเห็นว่าทำดีได้ดีทำชั่วได้ชั่ว เป็นต้น สิ่งทั้งหลายที่ปรารถนามานี้ เราก็ต้องปล่อยมันให้อยู่ตามสบาย ไม่ต้องไปเคี่ยวเข็ญเย็นค้ำมันดอก เเท่านี้ก็คงจะพอเข้าใจแล้วนะ

๐๐๐๐๐๐๐๐

คำถาม

ดิฉันอยากจะขอเรียนถามหลวงปู่ ถึงเรื่องการควบคุมจิตใจให้มีความสงบอยู่นานๆ และขออุบายหรือวิธีการ ในการทำสมาธิเพื่อให้จิตใจสงบเร็วขึ้นด้วยค่ะ

คำตอบ

การภาวนาอยากจะทำให้จิตจดจ่ออยู่นานๆ ก็ต้องตัดความละโมภในอารมณ์อื่นที่มาเกยมาพาด ต้องตั้งสติไว้กับอาจารย์เดิม (คือกรรมฐานเดิมที่ตั้งไว้) ยินดีในกรรมฐานที่ตั้งไว้นั้น อย่าไปยินดีในกรรมฐานอื่นที่ยังไม่ได้ตั้ง นึกหรือบวกรกรรมฐานอันเดิมนั้นแหละ ตั้งสัจจะไว้ในที่นั้น ตั้งอธิษฐานไว้ในที่นั้น ถ้ามันลืมนึกก็ดึงมา อย่าได้เสียใจ เพราะความสำเร็จอยู่กับความอดทนและความเพียร เพราะเอากรรมฐานเดิมที่ตั้งเป็นตัวประกัน ยอมเป็นยอมตายกับกรรมฐานเดิมนั้น คำว่า “ศีล” แปลทับศัพท์ก็ตัดสินลงในกรรมฐานที่ตั้งไว้นั้น แม้สมาธิที่ตั้งมั่นในกรรมฐานที่ตั้งไว้นั้น คำว่า “ปัญญา” ก็รอบรู้ในกรรมฐานที่ตั้งไว้นั้น อย่าไปวอกแวกเคลื่อนที่ไปทาง

อื่น เพราะเรารวมคำสอนของพระองค์แปดหมื่นสี่พันพระธรรมชั้นมาไว้ที่เป่า
กรรมฐานที่เราตั้งไว้แล้ว ศีล สมาธิ ปัญญา ทั้งหมดก็มีความหมายอันเดียวกัน
เราเอามารวมไว้ที่เป่าอันเดียวนั้นแล้ว ตลอดทั้ง พระพุทธ พระธรรม ทั้งหลาย อัน
หาประมาณไม่ได้ เราก็เอามารวมไว้ที่เป่าอันเดียวนั้นแล้ว เราไม่สงสัยจะส่งสายไป
หาอันอื่นเลย ถ้าไม่ขนาบปฏิฐิของตนอย่างนั้น มันก็ไปคว้าอันนั้นอันนี้อยู่ จิตของ
เราก็ไม่รวม ความเห็นชอบของเราก็ไม่รวมอยู่ที่แห่งเดียว ที่มันไม่ยอมอยู่ที่แห่ง
เดียว เพราะอุปายของเราไม่ทันกับกิเลสของเรา เพราะกิเลสของเรามันหลุกหลิกๆ
อยู่เหมือนลิง กระโดดนั่นกระโดดนี่ กระโดดถูกกิ่งไม้พูก็ตกตุมตาย เหตุนั้นจึงให้
สันโดษยินดีในกรรมฐานเดิมที่ตั้งไว้ เปรียบเหมือนทิศเหนือ เมื่อทิศเหนือมีอำนาจ
ในแม่เหล็ก เข้มทิศใดๆ ย่อมชี้ไปทางทิศเหนือทั้งนั้น เป็นเมืองขึ้นทิศเหนือก็ว่าได้
ฉันใดก็ดี เมื่อเราตั้งมั่นไว้ในกรรมฐานใดๆ เป็นหลักแล้ว กรรมฐานอื่นๆ มีตั้งหมิ่น
ตั้งแสร้ง ย่อมเป็นเมืองขึ้นของกรรมฐานที่เราตั้งไว้ จะเป็นวิปัสสนากรรมฐาน
กรรมฐานที่เกี่ยวกับปัญญาก็ดี หรือสมถกรรมฐาน กรรมฐานที่เกี่ยวกับจิตใจก็ดี ก็
มารวมพลกันอยู่กับเป่าเดิมที่เราตั้งไว้ไม่ส่งสายนั่นเอง แม้มรรค ผล นิพพาน ก็อยู่
ในที่นั้นด้วย แม้เราจะกระจายออกจากเป่าเดิม ที่นั้นเราก็ไม่สงสัยอีก ให้ถือว่ามัน
แตกออกจากเป่าเดิม ก็คือ ศีล สมาธิ ปัญญา อันเท่านั้นเอง ให้เข้าใจว่าสมาธินี้
เหมือนเชือกเส้นยาวๆ ที่เราชิงไปทั่วไตรโลกธาตุ แต่เราสาวเข้ามาให้มันรวมเป็น
กองเดียว จะโตเท่าฟ้าเท่าแผ่นดินก็ตาม หรือจะเล็กลงเท่าปลายเข็มก็ตาม ก็ให้ถือ
ว่าเป็นเรื่องเดียวกันนั่นเอง

๐๐๐๐๐๐๐๐

คำถาม

ปัญญาญาณวิปัสสนาที่จะตัดกิเลสเพื่อเข้าสู่มรรคผล เกิดจากการพิจารณา
หรือเกิดจากการรู้เห็นของจิตเองล้วนๆ

คำตอบ

คำถามว่า ปัญญาในวิปัสสนาที่จะตัดกิเลสเพื่อเข้าสู่มรรคผล เกิดจากการพิจารณา หรือเกิดจากการรู้เห็นของจิตเองล้วน ตอบว่า... เกิดจากการรู้เห็นของจิตพร้อมทั้งสติปัญญาเป็นกองทัพล้วนๆ ในปัจจุบันนั้นๆ

๐๐๐๐๐๐๐๐

คำถาม

พระอานาปานสติเฉพาะตัวหลวงปู่มีเคล็ดหรืออุบายอย่างไรบ้าง เพื่อความงอกงามของ ศีล สมาธิ ปัญญา วิมุติ ญาณทัสนะเป็นพิเศษ

คำตอบ

พระอานาปานสติมีเคล็ดมาก พระธรรมแปดหมื่นสี่พันพระธรรมขันธ์ย่นลงมา รวมในอานาปานสติไม่ลำบาก เพราะเป็นกองทัพที่มีกำลังมาก ยกอุทาหรณ์ เช่น เราจะพิจารณา “พุทฺโธ” ก็คุณของพุทฺโธก็ดี ธัมโม สังโฆ ก็ดี กลมกลืนกันกับพุทฺโธ อยู่แล้ว คล้ายเชือก 3 เกลียว และก็มีอยู่ (พระคุณ) ทุกกลมหายใจเข้าออกอีกด้วย ข้ออื่นยังมีอยู่อีก เช่น สกลกาย สกลใจ ก็ดี ที่เรียกว่ากองนามรูป ก็มีอยู่ทุกกลมหายใจอีกด้วย ข้ออื่นมีอยู่อีก เช่น ไตรลักษณ์ก็มีอยู่ทุกกลมหายใจเข้าออกอีกด้วย แม้พระนิพพานอันทรง อยู่ มีอยู่ จะเหนือผู้รู้ขึ้นไปก็ตาม ก็ทรงมีอยู่ทุกกลมหายใจเข้าออกอีกด้วย

เมื่อทุกสิ่งทุกอย่างทั้งสังขารและวิสังขาร มีอยู่ทุกกลมหายใจเข้าออกแล้ว เราก็ไม่ได้ส่งสายหาธรรมทั้งปวง เพราะแม่เหล็กดีย้อมดึงเข็มทิศชี้ไปหา สิ่งเหล่านี้ขึ้นอยู่กับสติปัญญาของแต่ละคนทั้งนั้น เพราะพระบรมศาสดาไม่ได้สอนให้พวกเราไป ธรรมบทเดียวก็ส่งต่อพระนิพพานได้ทั้งนั้น แม้ ศีล สมาธิ ปัญญา หรือวิมุติที่ เรียกว่าไตรสิกขา ก็มีความหมายอันเดียวกันกับแปดหมื่นสี่พันพระธรรมขันธ์นั่นเอง

ญาณทัสณะเป็นพิเศษ นั่นคือเห็นตามเป็นจริงในขณะนั้น รู้ตามเป็นจริงในขณะนั้น ไม่สำคัญตัวว่าเป็น เรา-เขา ในขณะนั้น อุปาทานก็แตกกระเจิงไปเอง ไม่ได้ต้อง ทำท่าทำทางให้แตก

๐๐๐๐๐๐๐๐

คำถาม

มีอยู่วันหนึ่ง ลองนั่งสมาธิราวตอนตีหนึ่ง โดยใช้เทปทำวัตรเช้าเย็นเปิด และ เอาจิตไปจดจ่ออยู่กับเสียงสวดมนต์ ทำให้เกิดอาการขนลุก เนื้อตามแขน ขา หน้า แก้ม กระตุก และเต้นถี่ๆ วูบวาบไปหมด จิตขณะนั้นคงรวมวูบไป พอรู้ตัวก็ พยายามภาวนาพุทโธไปเรื่อยๆ สักพักอาการก็หายไป ทำให้ตกใจเล็กน้อย เลย ไม่ได้นั่งสมาธิต่อ จวบจนเวลาผ่านไปมาถึงปัจจุบัน อาการดังกล่าวไม่ปรากฏขึ้นเลย ครั้น มีแต่สงบเฉยๆ ในความมืด

คำตอบ

ที่อาการเป็นอย่างนั้นก็เพราะเป็นอุปจารสมาธิ อิงปีติ ความอึดใจด้วย แต่ เกิดขึ้นแล้วก็หายไป เพราะเหตุว่าบุญขั้นนี้ สังขารขั้นนี้ เกิด-ดับเป็น เราต้องอาศัย หลักอนิจจังเป็นเครื่องตัดสิน และเมื่อมันสงบอยู่เฉยๆ อย่างรบกวนมัน เดี่ยวมันก็ แปรไปทางอื่นอีกดอก ก็สื่อแสดงให้เห็นชัดว่า แม้อุเบกขานี้ก็อยู่ได้ออนิจจัง โดยนัย เดียวกัน ถ้าอยู่ได้อำนาจอนิจจัง ก็อยู่ได้อำนาจของ ทุกขัง อนัตตา ในตัว

๐๐๐๐๐๐๐๐

คำถาม

จิต กับเหตุปัจจัย กับที่หมายหรือภพภูมิ เชื่อมโยงถึงกันได้อย่างไร มีอะไร เป็นเครื่องชี้บอกให้ทราบได้

คำตอบ

จิตก็ดี ชาติก็ดี ปัจจัยก็ดี หรือภพภูมิโยงถึงกันได้ก็ดี ก็เพราะมีกิเลสเข้าไปสิงว่า ตัวกู ของกู ดังกล่าวแล้วนั้น ส่วนที่จะมีเครื่องบอกให้ทราบว่าเราละกิเลสได้นั้นคือ สิ่งที่เคยโลภมันไม่โลภ สิ่งที่เคยโกรธมันไม่โกรธ สิ่งที่เคยหลงว่าเป็นตัวตน เราเขา สัตว์ บุคคล มันไม่หลงว่าเป็นตัว เรา เขา ก็แปลว่ามันบอกให้เราทราบแล้ว แต่หากว่ามันหลง มันก็บอกให้เราทราบได้อีกเหมือนกัน

oooooooo

คำถาม

ขณะที่ดิฉันเดินขึ้นบันได จิตไปจับอยู่ที่การก้าวขา เลยรู้สึกเหมือนว่ากระดูกมันเดินได้ ก็อัศจรรย์ไปอีกรื่องหนึ่ง

หลวงปู่คะ ถ้าเราพบอาการเช่นนี้ เราจะพิจารณาอย่างไร มันถึงจะแยกกาย ลึกซึ่งสมกับเป็นผู้ปฏิบัติ กล่าวคือ ดิฉันรู้สึกถึงรสชาติของอาหารว่าอร่อย ก็ละความพอใจชีวหาประสาทรูป บังเอิญจิตมันลดลง คอหอยตีบตันน้ำตากก็ไหล ความรู้สึกดีขึ้น หหมดความอยากกินอาหารโดยทันที ทั้งๆ ที่เพิ่งจะทานไปได้ 2 – 3 คำเท่านั้นเอง ดิฉันก็พยายามตั้งสติละอารมณ์ขณะนั้นเพื่อจะกินต่อ แต่ก็มีอาการขนลุกไปทั้งตัว มีกำลังชานอยู่ภายในกาย สลับขึ้นสลับลง ในที่สุดก็ต้องอิมอาหารมือนั้นไปโดยปริยาย โชคดีว่าอยู่คนเดียวไม่มีคนเห็น

อีกรื่องหนึ่งสติจับได้ทันทีคือ ดิฉันรีบเก็บผ้าเพราะพายุฝนกำลังมา ขณะที่เก็บความรู้สึกไปอยู่ที่มือหมดเลย พอแขนที่ยืดออกไปหุดกลับมา มันมีน้ำหนักไปกระแทกกับลูกบิดประตู เจ็บมากเลยคะหลวงปู่ รู้สึกตกใจ จิตก็แว็บออกไปอยู่นอกกายเลย มามองตรงที่เจ็บ

ดิฉันก็หน้ามืด ใจหวิวสั่น ขาสั่นริกๆ จะเป็นลมทันที ดิฉันรีบตั้งสติ ละ
อารมณ์ ปรับจิตให้เป็นปกติกลางๆ เรียกจิตกลับเข้ากาย จึงเป็นปกติได้

ที่เล่าถวายมานี้เป็นเพียงส่วนปลีกย่อย ซึ่งเป็นเหตุให้เขียนจดหมายมาซ้ำ
เพราะไม่ค่อยปกติค่ะ

มีคนเขามาชวนดิฉันไปเมืองกาญจนบุรีช่วงวันวิสาขบูชา บอกว่าไปนั่งทำ
สมาธิกับเจ้าแม่... ดิฉันอยากจะบอกเขาเหลือเกินว่า ดิฉันมีพ่อแม่ครูบาอาจารย์เป็น
พระอริยเจ้า ดิฉันคงไม่ไปหาเจ้าแม่อะไรที่ไหนหรอก แต่ก็ไม่กล้าจะพูดเลย ได้แต่
ขอบคุณที่เขามีน้ำใจมาชวน

ในกรณีเช่นนี้ หลวงปู่ว่าดิฉันชี้ขลาดหรือเปล่า เพื่อถนอมน้ำใจเขา ช้ายังไม่มี
โอกาสช่วยดึงเข้ามาให้ถูกทางอีกด้วย เพราะโอกาสไม่อำนวย

คำตอบ

สรุปธรรมะทุกๆ ประการที่เล่าให้ฟัง มันเป็นคำถามคำแก้กันอยู่ในตัวแล้ว
และก็แก้ถูกด้วย และก็สื่อแสดงให้เห็นว่า ผู้ใคร่ครวญธรรมเป็นผู้เจริญ

ส่วนเขาจะชวนไปที่นั่นที่นี้ เจ้าแม่หรือเจ้าพ่อ...ก็ตาม ให้เข้าใจว่าเจ้าแม่เจ้า
พ่อของเราคือเจ้าพ่อเจ้าแม่ พุทธ ธรรม สงฆ์ ทรงอยู่ที่หัวใจของเราแล้ว เราไม่ได้
ตื่นของภายนอก พระพุทธเจ้าจะมีกี่ล้านๆ พระองค์ก็ทรงอยู่ที่ดวงใจของเรา ธรรม
คำสอนและพระอริยสงฆ์ของพระพุทธเจ้าทั้งหลายเหล่านั้น ก็ทรงอยู่ที่ดวงใจของเรา
แล้ว แต่ไม่ตื่นข่าวไปทางอื่นเลย

อนึ่ง เรื่องเกี่ยวกับอาหาร คอติบตันนั้น จะว่าเรารู้เท่ามันก็ถูก จะว่าปีติความ
อิมใจแรงกล้าจนน้ำตาไหลก็ถูก แต่ให้เข้าใจว่าธรรมทั้งหลายส่วนนี้เป็นธรรมอัน
ละเอียด เป็นอนิจจอันละเอียด เป็นทุกข์อันละเอียดด้วย ที่ว่าเป็นทุกข์อันละเอียดก็

เพราะมันเกิดอย่างประณีต ดับอย่างประณีตอีก จะเรียกว่าอันทตธรรมอันประณีต
ก็ได้ สิ่งเหล่านี้เป็นของว่างจากสัตว์จากบุคคลทั้งนั้น เรามีหน้าที่รู้ตามเป็นจริงว่า
ไม่ใช่สัตว์ไม่ใช่บุคคลเท่านั้น ถ้าสำคัญว่าเป็นอันอื่นเรื่องก็มากขึ้น กลายเป็นธรรม
อันไม่ว่างไป กลายเป็นใจไม่ว่างอีกด้วย กลายเป็นผู้รู้อันไม่ว่างอีกด้วย เมื่อรู้ตาม
เป็นจริงในธรรมสามประการนี้ อุปาทานความยึดมั่นก็แตกกระเจิงออกจากขันธ-
สันดาน แม้จะขบถคืนก็ต้องทำลายวิธีนี้อีก มีวิธีเดียวกันเท่านั้น

๐๐๐๐๐๐๐๐

คำถาม

วิธีการฝึกสติ ควรทำอย่างไรจึงจะได้ผลดีเร็ว กระผมขอแนวทาง พระท่าน
มักจะสอนว่า “ควรมีสติก่อน พุด ทำ คิด” แต่ก็ไม่ค่อยบอกวิธี กว่าจะเกิดสติ บางที
กิเลสมันก็ตบหน้าเจ้าของกระเด็นไปแล้ว และทำอย่างไร จิตใจจึงจะเป็นกลาง ๆ
หรือเป็นบุญตลอด เพราะกระผมรู้สึกว่ามีบางวันจิตใจก็เป็นบุญดี บางวันจิตก็เศร้า
หมอง คอยเฟื่องโทษผู้อื่น บางวันจิตใจก็เฉย ๆ มันขึ้น ๆ ลง ๆ ครับ

คำตอบ

วิธีฝึกสมาธิ ก็คือเอาสติไว้ที่เมตตานั่นเอง จิตใจเมื่อนักเข้าก็เป็นกลาง ๆ ไม่
ลำเอียงไปทางรักและทางชัง เป็นบุญไปตลอดสายในตัว เรียกว่าภาวนามัย การเฟื่อง
โทษผู้อื่นไม่ได้ร้องเรียกมาหาตนเลย ที่ร้องเรียกมาหาตนเพื่อเฟื่องโทษผู้อื่นนั้น ก็
เพราะจิตใจไม่มีเมตตานั่นเอง ไม่ใช่อื่นไกลเลย

ขอให้ลูก ๆ หลาน ๆ ปฏิบัติอย่างที่ว่ามานี้ติดต่อกันอยู่ อย่าทำแบบจับ ๆ จด ๆ แล้ว
ขาด ๆ วิน ๆ ให้เข้าใจว่าแปดหมื่นสี่พันพระธรรมขันธ์มารวมอยู่ที่เมตตาแห่งเดียว
นั่นเอง ถ้าไม่อย่างนั้นแล้ว กระแสของจิตใจมันจะส่งสาย ว่าอันนี้ดีอันนี้ชั่ว จับ ๆ

วางๆ ให้เห็นคุณในตอนนี่เสียก่อน แล้วยังมีต่อไปอีกว่า ผู้เจริญเมตตาหัลลบัคักัน
ไม่ฝันเห็นสิ่งที่ลามกอันร้าย

ธรรมอันนี้มันฆ่าความโกรธไปในตัวแล้ว มีพระบาลีอ้างว่า “โกธํ ฆตฺวา สุขํ
เสติ” ฆ่าความโกรธได้แล้วย่อมอยู่เป็นสุข มีจินตกวีต่อท้ายว่า

● ช้างมันขันไช้เส้น ตรวนขึง	ปลอกมัตร์ตรุมริง ผูกไว้
ให้อดหญ้าอดน้ำจึง เมาสรวง	ย่อมรู้พิชขอ
● ความโกรธโหดร้ายเพราะ ช้างเมามัน	ความรักดุจเชือกพัน เหนี่ยวรั้ง
โทสะจุดแข็งขัน รักษาต	อาจฆ่าผู้อื่นได้ ทั้งทำนผู้มีคุณ
● หมื่นหนสามารถทำให้ รถหยุด	ม้าพยศจุด หมิ่นคร้ง
อีกหมื่นเกี่ยวขอหยุด คชอยู่	ก็ยังไม่เท่าเหนี่ยวรั้ง โกรธได้คราวเดียว
● ตัดผมยอมปากแก้ม นखा	วิเลปะนะลุปไล้ทา ผ่องแผ้ว
ระดับปภัสตราภรณ์ งามเลิศค่าแล	โทสะมีมากแล้ว เช่นนี้งามไฉน
● แม้ขาดเครื่องลุปไล้ ชโลมทา	นุ่งห่มผ้าราคา ต่ำต้อย
มีขันตีตะปะ ช่มโกรธ	เสี้ยมงามแซมช้อย เช่นนี้เชียรชม
● ฆ่าสัตว์มุ่งเสพเนื้อ อีกหวัง	กระดุงงาเขาหนั่ง ได้ใช้
แต่ก็ยังเป็นบาป กรรมเฮย	ใครฆ่าความโกรธได้ ประโยชน์แท้บุญเหลือ

(ฟอ โกวโท)

จามาจากดวงประทีป สมัย ปีน มุทุกันต์

ข้ออื่นยังมีอยู่อีก พระบรมศาสดายืนยันว่าท่านผู้ใด พลิกจิตแผ่เมตตาขณะลัดนิ้ว
มือเดียว ท่านผู้นั้นไม่อยู่ห่างจากฉานเลย และก็ประพฤติใกล้พระนิพพานโดยแท้ทีเดียว

๐๐๐๐๐๐๐๐

คำถาม

ปัญหาจะถามหลวงปู่จะว่ามีก็มี จะว่าไม่มีก็ไม่เชิง ผมตั้งคนเลื่อยไม้กระดาน ขอนไม้ก็มีแล้ว เส้นก็ตีไว้แล้ว และก็กำลังเลื่อยอยู่อีก จะเสร็จเมื่อใดก็เป็นหน้าที่อัน ผมต้องออกแรงเอง ส่วนวิธีอันแบบยลและปัญหาอันจะต้องติดขัดภายนอก แต่ละ ชั้น แต่ละภุมิ อาจมีอยู่ ดังนั้นทั้งปัญหาและคำตอบ ก็ต้องอาศัยหลวงปู่ผู้ผ่านมาแล้ว จึงจะทราบได้ถูกต้อง ไม่อาศัยการคาดเดา คืออยากให้หลวงปู่ปรารภตามมรรคผล ของการปฏิบัติของหลวงปู่ เพื่อผมจะได้ใช้เป็นอนุสติต่อไป ทั้งอุปสรรคและอุปาย แก่ไข ปัญหาอีกส่วนหนึ่งคือ... จะทำอย่างไรให้จิตรวมถึงฐานเดิม คือจิตที่จิตได้ตาม ต้องการ

คำตอบ

จดหมายได้รับแล้ววันนี้ก็ตอบวันนี้ รู้จักความหมายในธรรมะทุกประการ และ ก็รู้สึกภูมิใจด้วยเพราะสนใจในธรรมะชั้นสูง เป็นธรรมะของอุดมคติโดยแท้ ไม่เกี่ยว วัตถุนิยมใดๆ เลย มีข้อถามว่า “จะทำอย่างไรให้จิตรวมถึงฐานเดิม คือจิตที่จิตได้ตาม ต้องการ” ตอบว่า... กรรมฐานอันใดที่เคยขัด เคยสำเหนียก ก็มีสติสัมปชัญญะจับ กรรมฐานอันนั้นให้แน่น และอย่าสงสัยว่า ธรรมฐานอันอื่นจะมีสติกว่ากรรมฐาน เราที่ตั้งไว้ ใจที่แท้ความจริงแล้วก็มีรสชาติเป็นอันเดียวกัน ตามฐานะที่ทำน้อยทำ มากและแยกกาย และให้เข้าใจว่า คำว่า “จิตที่จิต” แปลว่า จิตที่ตั้งอยู่ในกรรมฐาน นั้นๆ แต่อย่าลืมกรรมฐานนั้นๆ นี้ๆ ก็ดี จิตนั้นๆ นี้ๆ ก็ดี เป็นอนัตตาจิตนั่นเอง คือ จิตที่ไม่ใช่ตัวตนนั่นเอง เมื่อตัวตนไม่มี จิตก็ไม่มีในตัวตน ตัวตนก็ไม่ใช่จิต ไม่ต้อง เอาจิตกับตนไปเป็นสงครามกัน ถือว่าเป็นสมมติและปรมาตย์ ไปแล้วก็แล้วไป จิต เดิมก็คือรสชาติของจิตของใจ ที่ไม่เดือดร้อนไปทาง โลก โกรธ หลง นั่นเอง จะว่า จิตกลายเป็นธรรมก็ได้ เพราะเป็นเมืองขึ้นของธรรมอันไม่ตาย เหตุฉะนั้นท่านจึงไม่ บัญญัติว่า “จิตเป็นพระนิพพาน พระนิพพานเป็นจิต” แต่ที่จริงแล้วจิตย่อมเป็นบ่าว

ของพระนิพพาน เพราะเป็นเมืองขึ้นของพระนิพพาน ทรงเรื่อง คีล สมาธิ ปัญญา
เต็มยศด้วย

๐๐๐๐๐๐๐๐

คำถาม

หลวงปู่ครับ ทุกครั้งที่จิตใจของผมวุ่นวายและฟุ้งซ่าน ทำให้ไม่มีแต่เรื่องไม่ดีไม่
งามประดังเข้ามาหา และก็พลอยให้เสียเงินเสียทองทุกครั้งไป แม้จะภาวนาก็หา
ความสงบยากเหลือเกิน เพราะกิจกรรมพุทธโฆไปชักพัก ก็คิดเรื่องนั้นเรื่องนี้ ผมจะ
แก้ไขแบบไหน ถึงจะไม่ให้คิดฟุ้งซ่านเวลาเข้าสมาธิภาวนา เรื่องเจ้ากรรมนายเวร
ผมจะปฏิบัติแบบไหนถึงจะขาดเวรขาดกรรมจากกัน แล้วถ้าหากว่าผมไปทำงานอยู่
สหรัฐอเมริกา ผมจะประพฤติปฏิบัติธรรมและภาวนาไป แต่ที่ผมเคยทำมาจะมีผล
อะไรไหมครับปู่ และเขาไม่ถือศาสนาพุทธเท่าที่ผมปฏิบัติอยู่ทุกวันนี้ผิดหรือถูก
ประการใด ขอให้ปู่จงแนะนำให้แก่ผมด้วย ทำไมกรรมเวรถึงต้องตามล้างตามผลาญ
หลานอยู่เรื่อยมา (ขอรับกวนปู่เพียงเท่านี้)

คำตอบ

เรื่องมีแต่อุปสรรคนั้น อุปสรรคมันเป็นยาวิเศษ เป็นเหตุให้น้อมถึงธรรมะ
เพื่อหลุดเพื่อพ้น ใครๆ ก็ต้องเจออย่างนั้นในโลกนี้ จะใส่ชื่อลือชื่อนามว่าโลกนี้ไม่สม
ประสงค์เลยก็ว่าได้ นี่หมายถึงธรรมชั้นสูง หมายถึงธรรมของพระอรหันต์ ถ้าหากว่า
โลกสมประสงค์แล้ว พระอรหันต์เข้าสู่อนุปาทิสถนิพพานไม่ได้ เพราะโลกนี้มัน
สมควรพอใช้พอสอย หนทางเบื่อก็เลยไม่มี เมื่อมันตรงกันข้ามจึงเป็นเหตุให้พระ
อรหันต์หน่ายโลก

ถ้าหากว่าหลานจะไปอเมริกา ด้วยเดชพระพุทธานุภาพ จงสมประสงค์ในเรื่อง
นี้ และด้านธรรมจะสงบหรือไม่สงบก็อย่าไปทิ้ง บริกรรมภาวนาอยู่อย่างนั้นเอง

มิฉะนั้นแล้วมันจะไม่มีกรรมเป็นเครื่องอยู่ เราบริกรรมภาวนาอยู่ทุกวัน ไม่ใช่ว่าบุญ จะอยู่อย่างเดิม มันก็บวกบุญอยู่ที่ดวงใจสูงขึ้นๆ ส่วนของภายนอกไม่สมประสงค์ไม่ เป็นปัญหา แม้จะสมประสงค์เราก็ไม่ติดอยู่ เพราะมันเป็นของไม่เที่ยงผูกขาดแล้ว

๐๐๐๐๐๐๐๐

คำถาม

ได้อ่านและพบเห็นในหนังสือบางเล่มว่า นิพพานอยู่เหนือ รูป-นาม ไกลแสน ไกล หากเป็นเช่นนั้นทำไม รูป-นาม จึงจะไปถึงและเข้าถึง ตามความเข้าใจของ กระผม นิพพานและ รูป-นาม เป็นอันเดียวกัน เปรียบดังข้างตัวเดียวกันก็มีชั้น 5 และ อายุตนะ 12 อยู่ในตัวครบทุกประการแล้ว

คำตอบ

การที่หนังสือบางเล่มว่า นิพพานอยู่เหนือรูปเหนือนามไกลแสนไกล อันนั้นก็ เป็นการถูก เพราะรูปนามไม่ใช่พระนิพพาน ถึงแม้จิตก็ไม่ใช่พระนิพพานด้วย เหตุ นั้นท่านจึงบัญญัติว่า รูป จิต เจตสิก นิพพาน ดังนี้ นิพพานจึงไม่ใช่จิต จิตไม่ใช่ นิพพาน แต่อาศัยจิตเป็นทางเดินถึงพระนิพพาน เพราะสามารถรวมไตรสิกขาในจิต นั้นได้

แต่ขอให้เข้าใจอีกว่า อย่าไปเข้าใจว่าพระนิพพานเป็นของตั้งอยู่และไปๆ มาๆ พระนิพพานไม่ได้ตั้งอยู่ เป็นเพียงแต่ว่า “ทรงมีอยู่” และใครเป็นผู้ทรงพระ นิพพาน ก็พระนิพพานเท่านั้นทรงพระนิพพานได้ รูปขันธ์นามขันธ์ย่อมทรงพระ นิพพานไม่ได้ ผู้จะถึงพระนิพพานก็ต้องเบียดหน่ายความหลงของเจ้าตัว ที่ไปยึดเอา รูปขันธ์นามขันธ์มาเป็น ตัว ตน เรา เขา สัตว์ บุคคล ก็คล้ายๆ กับว่าไปกำเอาแดด แอลมมาเป็น ตัว ตน เรา เขา แล้วก็ชกมวยกับเงาของตน เป็นความเห็นไม่มีแก่น สาร ไร้เหตุไร้ผล แต่พระนิพพานทรงนอกเหตุนอกผลเสียแล้ว เพราะเหตุว่าเหนือดี

เหนือขึ้นไปแล้ว เหตุจะทำให้ดีให้ชั่ว ผลจะรับก็ไม่มีอีกด้วย เพราะเหตุที่ไม่มี ผลจะมา จากประตูใดเล่า

เอ้า... มรรค 7 เบื้องต้น เว้นอรหัตตผลเสีย เหลือนอกนั้นเป็นมรรค และผล โยงกันอยู่ในตัว ไม่ขึ้นอยู่กับผู้รู้และไม่รู้ ไม่ขึ้นอยู่กับผู้เชื่อและไม่เชื่อ ส่วน อรหัตตผลนั้นเป็นผลขาดตอน ไม่เชื่อมมาจากมรรค คือเหตุ ขอให้เข้าใจว่า มรรคก็ ดี เหตุก็ดี พืชก็ดี กรรมก็ดี จัดเข้าในฝ่ายเหตุฝ่ายมรรค ส่วนผลของเหตุ ผลของพืช ผลของกรรม ผลของมรรค และผลของกิริยาอีก ผลในส่วนนี้มีความหมายอัน เดียวกัน ส่วนไปทางดีทางชั่ว แล้วแต่เหตุ แต่กรรม แต่พืชกิริยา เป็นประมาณ ส่วน ผลของสิ่งเหล่านี้ แม้จะปรารถนาหรือไม่ปรารถนา ก็ได้รับตามส่วนควรค่าของเหตุ พืชกรรมดังกล่าวแล้วนั้น จะรู้ตัวหรือไม่รู้ตัวไม่เป็นปัญหา และใครจะเป็นผู้รู้ตัวและ ไม่รู้ตัวเล่า ก็พระสติพระปัญญาเท่านั้นจะรู้ตัว ซึ่งสัมปยุตกันอยู่กับจิต จะว่าสัมปยุต กันอยู่กับวิญญานก็ถูก เพราะจิตกับวิญญานนั้นแปลเป็นไทยก็ได้คำว่า “ใจ” อัน เดียวเท่านั้น แม้มันสักก็แปลว่าใจ มโนก็แปลว่าใจ เป็นต้น

และขอให้เข้าใจว่ารูปและนาม ไม่สามารถจะเข้าถึงพระนิพพานได้ ผู้ที่ไม่ ยึดถือรูปนาม ว่าเป็น ตัว ตน เรา เขา สัตว์ บุคคล นั้นเอง จึงจะรู้รสพระนิพพานได้ และขอให้เข้าใจว่าผู้ตาดีย่อมสนเข้มนได้ง่าย ผู้ตาฟางก็ตรงกันข้าม ของที่หนักผู้มี กำลังแบกได้ ผู้ไม่มีกำลังก็ตรงกันข้าม เหล่านี้เป็นต้น น้ำมหาสมุทรปลาขาวปลาชิว เขาบอกว่าลึกมาก ส่วนปลาปิฆิงคละ เขาก็บอกว่าไม่พอแหวกว่ายเสียแล้ว เหล่านี้ เป็นต้น

สิ่งเหล่านี้มันต้องขึ้นอยู่กับบารมีที่สร้างมาแก่กล้าหรือหย่อนกว่ากัน เหตุนั้น จึงมีธรรมรับรองว่า “กัมมุนา วัตตติ โลโก” สัตว์โลกเป็นไปตามกรรม กรรมและผล ของกรรม เป็นเบ้าบาเหน็จบานาญของสัตว์อยู่ทุกอิริยาบถของใจ ใจจะรู้ตัวหรือไม่ รู้ตัวก็ไม่เป็นปัญหา ใจที่อ่อนบารมีย่อมไม่ค่อยจะรู้ตัวได้ง่าย เงกายเป็นของหยาบ

เงาใจนั้นจะมีแสงสว่างหรือไม่ก็ติดตามไปทั้งนั้น เงาของใจนั่นเองที่เรียกว่าผลของกรรม พระอรหันต์ทรงเหนือกรรมและผลของกรรมนั้นไม่สงสัยเลย เพราะเป็นอโหสิกรรมไปแล้ว เป็นอโหสิเหตุก็ว่า อโหสิพีชก็ว่า เอาละคงพอเข้าใจแล้วในเรื่องนี้ ทำไมจึงตอบมาก ถ้าไม่ตอบมากก็เกรงจะสงสัยไป

๐๐๐๐๐๐๐๐๐

คำถาม

ผมเคยอ่านหนังสือพบว่า เวลาขณะที่จิตฟุ้งซ่านมาก ๆ ไม่ควรจะทำสมาธิภาวนา เพราะเหตุใด จริงไหมครับ

คำตอบ

ที่ว่าจิตฟุ้งซ่านนั้น ไม่ควรทำสมาธิ ตอบว่า... จิตฟุ้งซ่านนั่นเอง จะได้ถูกข่มเหงเข้าไปในสมาธิด้วยบริกรรม ให้พอจดจ่ออยู่กับกรรมฐานที่ตั้งไว้ ถ้าบริกรรมไม่พอหรือเพ่งให้เป็นอารมณ์เดียวไม่พออยู่ในเป้าอันเดียว มันก็ไม่ยอมลงเหมือนกัน ถ้าจิตฟุ้งซ่าน เราไม่เข้าสมาธิแล้ว มันยิ่งไปกันใหญ่ เทียบกันกับเราเลี้ยงโค มีหญ้ากินอยู่ มันไม่สันโดษกิน ก็ต้องผูกมัด ผูกล่ามไว้ โบราณท่านกล่าวว่า เรือข้ามทะเลเมื่อคลื่นจัดก็ต้องทอดสมอ มิฉะนั้นเรือจะคว่ำและเดินผิดท่า ฉันทิดก็ดี เมื่อมันฟุ้งซ่าน เราไม่ดัดสันดานมัน ให้ตั้งอยู่ในกรรมฐานอันใดอันหนึ่งอยู่ มันก็เคยตัว เพราะมันไม่ถูกทรมานด้วยพระสติพระปัญญา คำว่าฟุ้งซ่านก็คือรำคาญใจนั่นเอง มันอิงกับโมหะโดยไม่รู้ตัว

“...สิ่งที่ควรรู้ไว้ใคร่ครวญธรรมวินัยของพระพุทธศาสนาก็มีอยู่ว่า ถ้าชาวโลก
ใช้อุบายตัดป่าออกจากพระพุทธศาสนาแล้ว (พระไตรปิฎกก็ไม่ครบ) เป็น
พระไตรปิฎกปลอม (ถือวัตรอุบายที่ผิดมคฺค) การบวชพระก็บอกอนุศาสน์ไม่ได้
ถ้าไม่มีพระพุทธศาสนาแทรกแซงอยู่ในโลกแล้ว ชาวโลกก็เกิดจลาจลอลหม่าน ไม่มี
ประตูปรรเทา เป็นชาวโลกที่ไม่มีชื่อมีแป เป็นช่างไม้ที่ไม่มีดิ่ง มาตรฐานวัดระยะและ
มาตรฐานวงก็ไม่มี (ช่างก่อสร้างจะทิ้งดิ่ง ไม่มีดิ่งก็เป็นช่างก่อสร้างปลอม) ไม่มีระดับ
น้ำก็ไม่ได้อีกฯ นักกฎหมายของชาวโลก ไม่เอาธรรมวินัยของพระพุทธศาสนาเป็น
แวนดวงใจดวงธรรม ก็ไปไม่รอดอีก กฎหมายของประเทศก็เช่นกัน และชาวโลกไม่
ลดตำแหน่งกิเลส ที่เป็นนายหน้าของความประพฤติแต่ละท่านแต่ละท่านอีก ก็จะ
เอาสันติภาพมาจากประตูใด ขอเรียนศึกษาไว้กับปวงปราชญ์ทั่วไตรโลกธาตุด้วย
ส.ค.ส. ทุกๆ ปี...”

หลวงปู่หล้า เขมปัตโต

ໜັງສືອັດທິພາບງົດຍາມສາມັນ ສັງຄົມເງື່ອນ
ທຶນທຳເຂດປື້ມໄຮວຮຽນ

ອາທິດຂອງນັບໄຮວ ພາກສາມ www.soif-net.com